

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

The Creative Leadership Attributes of Administrators that Impact on Academic Management: A Case Study of Educational Institutions under the Office of the Vocational Education Commission, Nakhon Si Thammarat Province

กรพณา สุขใส¹ และสันติ อุนจะนำ²

Pornpana Sukhsai¹ and Santi Aunjanum²

^{1,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช 80000

The Department of Educational Administration, Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University, Srithammarat Campus, Nakhon Si Thammarat 80000

¹ Corresponding Author: E-mail: pornpana1909@gmail.com

Received: 27 Apr. 2025; Revised: 29 May 2025; Accepted: 29 May 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการ และ 4) ศึกษาตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 260 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการมีวิสัยทัศน์และการทำงานเป็นทีมเป็นองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด 2) การบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการวัดผลและประเมินผล และการประกันคุณภาพ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากกับการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ ความเป็นปัจเจกบุคคล ความยืดหยุ่นและปรับตัว ความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีม ร่วมกันสามารถทำนายการบริหารงานวิชาการได้คิดเป็นร้อยละ 82.00 ผลการวิจัย

ชี้ให้เห็นว่าการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในตัวผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการ และส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การบริหารงานวิชาการ การศึกษาสายอาชีวศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to: 1) examine the creative leadership of the school administrators under the Office of the Vocational Education Commission in Nakhon Si Thammarat Province, 2) investigate the academic management of the educational institutions, 3) study the relationship between creative leadership and academic management, and 4) identify predictive variables of creative leadership that influence academic management. The sample consisted of 260 teachers selected through stratified random sampling based on the size of the educational institution. A questionnaire was used to collect research data analyzed by research statistics, i.e., frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation, and stepwise multiple regression analysis.

The findings revealed that: 1) the overall level of creative leadership of the school administrators was rated very high with the highest aspects on vision and teamwork. 2) The overall level of academic management was also rated very high with the highest aspects on assessment and evaluation and quality assurance. 3) There was a significant positive correlation between creative leadership and academic management at the 0.01 level. Finally, 4) the five components of creative leadership including vision, individual consideration, flexibility and adaptability, creativity, and teamwork could together predict 82% of the variance in academic management. The results suggested that fostering creative leadership in school administrators is essential for improving academic management and contributing to the sustainable development of students' potential.

Keywords: Creative Leadership, Academic Management, Vocational Education

1. บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ในด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา [1] การบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการสอน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับแนวทางการบริหารงานวิชาการที่ทันสมัย เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย [2] ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลและสนับสนุนการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน เจมส์

และคอนนอลลี [3] โดยมีหน้าที่หลักในการจัดทำหลักสูตร กำหนดเป้าหมายการเรียนการสอน ส่งเสริมความร่วมมือจากผู้ปกครอง หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาถูกกำหนดให้เป็นผู้หน้าที่ต้องดูแลและรับผิดชอบตามบทบาทของตน แม้ว่าผู้นำไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บริหาร แต่ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำ ฮอยและมิสเกล [4] ในยุคปัจจุบันผู้นำต้องมีความสามารถในการจูงใจและประสานงาน พร้อมทั้งนำบุคลากรไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความยืดหยุ่นและแนวคิดที่สร้างสรรค์ โดยอาศัยสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้าง สนับสนุนการคิดเชิงนวัตกรรม นอกจากนี้ผู้นำที่มีประสิทธิภาพต้องมีแรงจูงใจภายใน ความมุ่งมั่น และความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงระบบ ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ [5]

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถปรับเปลี่ยนองค์กรให้มีคุณภาพบนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่าในสถานศึกษาหนึ่งอาจมีผู้นำได้หลายคน แต่หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือการสร้างโอกาสการเรียนรู้ให้แก่ครูอาจารย์และบุคลากรต่าง ๆ เพื่อเป็นช่องทางให้คนเหล่านี้ได้พัฒนาตนเองเข้าสู่การเป็นผู้นำ ที่สร้างสรรค์ซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดของโรบินสัน [6] ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคำนึงถึงความจำเป็นปัจเจกบุคคล 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษา ส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และยกระดับคุณภาพทางการศึกษาของประเทศอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.2 เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.4 เพื่อศึกษาตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.2 ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารอย่างน้อย 1 ด้านสามารถใช้พยากรณ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 805 คน จากสถานศึกษาทั้งหมด 11 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย สถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน [7] กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 260 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีสัดส่วนสอดคล้องกับลักษณะประชากรทั้งหมด

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ส่วนที่ 2: แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ การคำนึงถึงความจำเป็นปัจเจกบุคคล ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีม

ส่วนที่ 3: แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ครอบคลุม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เครื่องมือดังกล่าวผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และมีการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในแต่ละข้อ ซึ่งต้องได้ค่ามากกว่า 0.50 จึงถือว่าเครื่องมือมีความสอดคล้องเหมาะสม โดยค่า IOC ทั้งฉบับอยู่ที่ 1.00

4.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 2) ทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่อยู่ในการศึกษา จำนวน 30 คน 3) คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรของ Cronbach's Alpha ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับอยู่ที่ 0.95 แสดงว่ามีความเชื่อถือได้ในระดับสูง

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขออนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกไว้ และชี้แจงจุดประสงค์ของการวิจัยรวมทั้งวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างชัดเจน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน จากนั้นดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามที่ตอบกลับมาเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

- 1) สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานและลักษณะการกระจายของข้อมูล
- 2) สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์

3) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการได้อย่างมีนัยสำคัญ

4.6 แผนการวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
- 2) วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)
- 4) วิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อตรวจสอบว่าส่วนประกอบใดของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญ

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ภาพรวมและรายด้าน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การมีวิสัยทัศน์	4.60	.25	มากที่สุด
2	การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.54	.32	มากที่สุด
3	การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	4.57	.28	มากที่สุด
4	การมีความคิดสร้างสรรค์	4.51	.31	มากที่สุด
5	การทำงานเป็นทีม	4.60	.29	มากที่สุด
	ภาพรวม	4.57	.23	มากที่สุด

ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ และการทำงานเป็นทีม รองลงมา ได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีความคิดสร้างสรรค์ แสดงให้เห็นว่า

ผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดเป้าหมายร่วมกับบุคลากรในองค์กร และสามารถสร้างความร่วมมือภายในทีมได้ดี

5.2 ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านที่	การบริหารงานวิชาการ ภาพรวมและรายด้าน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.60	.21	มากที่สุด
2	ด้านสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน	4.56	.32	มากที่สุด
3	ด้านการนิเทศภายใน	4.49	.34	มาก
4	ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.62	.21	มากที่สุด
5	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.54	.26	มากที่สุด
6	ด้านการประกันคุณภาพ	4.62	.27	มากที่สุด
ภาพรวม		4.57	.21	มากที่สุด

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวมสูงมาก) โดยเรียงลำดับรายด้านได้ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การวัดผลและประเมินผล และการประกันคุณภาพ รองลงมา ได้แก่ หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การนิเทศภายใน แสดงว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้และการประกัน

คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงมีความจำเป็นในการพัฒนาเรื่องการนิเทศภายในเพิ่มเติม

5.3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X)	การบริหารงานวิชาการ (Y)						ผลรวม Y _{รวม}
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	
X ₁	.564**	.495**	.555**	.436**	.496**	.160**	.599**
X ₂	.631**	.528**	.508**	.406**	.512**	.212**	.604**
X ₃	.589**	.478**	.577**	.506**	.538**	.307**	.662**

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัด
นครศรีธรรมราช (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X)	การบริหารงานวิชาการ (Y)						ผลรวม Y _{รวม}
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	
X ₄	.688**	.584**	.645**	.542**	.545**	.244**	.718**
X ₅	.421**	.426**	.464**	.557**	.426**	.429**	.596**
ผลรวม X _{รวม}	.730**	.633**	.694**	.623**	.637**	.352**	.806**

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสถิติสหสัมพันธ์
เพียร์สันพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมี
ความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากกับการบริหารงาน
วิชาการของสถานศึกษาโดยผลรวมเท่ากับ .806 มีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิง
สร้างสรรค์สูง จะมีแนวโน้มในการบริหารงานวิชาการได้

อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.4 ผลการศึกษาตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิง
สร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) ในภาพรวมของ
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารทุกตัวร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	S.E._EST	F	Sig.
X ₁ X ₂ X ₃ X ₄ X ₅	.820	.673	.666	.119	104.513	.000

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า
ตัวแปรด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่สามารถร่วมกัน
ทำนายการบริหารงานวิชาการได้ มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่
การมีวิสัยทัศน์ (Vision) ความเป็นปัจเจกบุคคล
(Individuality) ความยืดหยุ่นและปรับตัว (Flexibility

and Adaptability) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)
และการทำงานเป็นทีม (Teamwork) โดยตัวแปรทั้ง
5 ด้านนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการ
ได้ถึง ร้อยละ 82.00

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปร
ในการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารทุกตัวร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

การบริหารความขัดแย้ง ของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig.
	B	Std. Error	β		
ค่าคงที่ (Constant)	.1.167	.162		7.183	.000
การมีวิสัยทัศน์ (X ₁)	.146	.040	.180	3.629	.000
ความเป็นปัจเจกบุคคล (X ₂)	-.004	.037	-.007	-116	.907

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรในการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารทุกตัวร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)

การบริหารความขัดแย้ง ของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig.
	B	Std. Error	β		
ความยืดหยุ่นและปรับตัว (X_3)	.175	.038	.235	4.627	.000
การมีความคิดสร้างสรรค์ (X_4)	.215	.040	.326	5.341	.000
การทำงานเป็นทีม (X_5)	.212	.029	.301	7.262	.000

R = .820, R² = .673, Adjusted R² = .666, S.E._{EST} = .119, F = 104.513, Sig. = .000

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวแปรในการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารทุกตัวร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งสามารถนำไปสร้างสมการพยากรณ์ได้ทั้งในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.167 + .215(X_4) + .212(X_5) + .175(X_3) + .146(X_1) - .004(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .326(X_4) + .301(X_5) + .235(X_3) + .180(X_1) - .007(X_2)$$

โดยที่ X_1 = การมีวิสัยทัศน์

X_2 = ความเป็นปัจเจกบุคคล

X_3 = ความยืดหยุ่นและปรับตัว

X_4 = การมีความคิดสร้างสรรค์

X_5 = การทำงานเป็นทีม

6. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลและอภิปรายผล

1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฮอยและมิสเกล [4] ที่เห็นว่าผู้บริหารในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ มีความยืดหยุ่น และส่งเสริมการทำงานเป็นทีม

เพื่อขับเคลื่อนองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษา ยังตรงกับงานวิจัยของขุนตาทพร [8] ที่พบว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สูงสามารถสร้างแรงจูงใจและประสานงานภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านการวัดผลและประเมินผลและด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อกระบวนการประกันคุณภาพและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างจริงจัง ผลนี้สอดคล้องกับแนวคิดของสายทิพย์ และคณะ [9] ที่เน้นว่าการประกันคุณภาพและการประเมินผลเป็นหัวใจสำคัญของยกระดับมาตรฐานการศึกษา

3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานวิชาการ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับการบริหารงานวิชาการในระดับสูงมาก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรศักดิ์ [10] ที่พบว่าผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมให้การทำงานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ดีขึ้น

4) ตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ตัวแปรที่สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการได้ดีที่สุด คือ การมีวิสัยทัศน์ การทำงานเป็นทีม และความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับแนวคิดของโรบินสัน [6] ที่เห็นว่าผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต้อง

มีความสามารถในการมองอนาคต ร่วมมือกับผู้อื่น และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาองค์กร และผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐ [11] ที่ระบุว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้ครูเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน กล้าคิดกล้าตัดสินใจ สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ส่งเสริมการคิดนอกกรอบและนวัตกรรมทางการศึกษา ซึ่งตรงกับผลวิจัยที่พบว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลมากที่สุด

6.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายหรือวางแผนพัฒนาบุคลากร โดยเน้นการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารใน 4 ด้านหลักที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การมีความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม ความยืดหยุ่นและการปรับตัว และการมีวิสัยทัศน์

2) ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ควรพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างรอบด้าน โดยเฉพาะด้านกรมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับบริบทการศึกษายุคใหม่

3) ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดอบรมหรือพัฒนาศักยภาพด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยควรมุ่งเน้นทั้งในด้านการสร้างวิสัยทัศน์ การบริหารแบบมีส่วนร่วม และการเสริมสร้างการทำงานเป็นทีม เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการร่วมกับผู้บริหาร โดยเฉพาะการทำงานเป็นทีม และการเปิดรับแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- [1] กัญญาณัฐ ตรีผลพันธ์ุ, และประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2566). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดบ่อน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 14(2), 42-54.
- [2] สันติ บุญภิรมย์. (2552). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บุคพอยท์.
- [3] James, C., & Connolly, U. (2020). Effective Change in Schools. London: Routledge Falmer.
- [4] Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2021). Educational Administration: Theory, Research, and Practice (6th ed.). New York: McGraw Hill.
- [5] คณวัชร ประทุมชัย, สมาน ประวันโต, และสมใจมณีวงษ์. (2566). ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลยหนองบัวลำภู. วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา, 5(4), 13-28.
- [6] Robinson, K. (2007). The Principles of Creative Leadership. New York: McGraw-Hill.
- [7] Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- [8] ชนุดาพร อ่วมเครือ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธนบุรี, กรุงเทพมหานคร.
- [9] สายทิพย์ ทองอร่าม, สันติ อุณจะนำ, และทิพมาศ เสวตวรโชติ. (2567). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 8(1), 424-434.

- [10] สุรศักดิ์ เล็กวงษ์. (2563). บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- [11] ณัฐ ช่วยงาน. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.